

tíðindablaðið

sosialurin

Telefon 118 20
Argjavegur 26, 3800 Argir
Postsmoga 76, 3800 Tórshavn

Útgávudagar: týsdag, hósdag og leygardag

Lýsingar skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi kl. 10 dagin fyri útgávudagin

Útgevri:
P/f Sosialurin
Abyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller
Fyrirskastjóri:
Krisjan Dahl
Bláðfólk:
Hegni Djurhuus
Randi Jacobsen
Dagney Joensen
Uppseting:
P/f Sosialurin
Prent:
P/f Pressan 1981

Grindadráp og umdømi

NÓGV hevur verið gjørt burtur úr grindadrápi hesa seinastu tíðina. Henda umrøðan stavar serstakliga frá eini sending í danska sjónvarpinum. Í hesi sendingini hevði sjónvarpsmaðurin Preben Heide fingið loyvi frá Sjónvarp Føroya at brúka nakrar myndir, sum sjónvarpsfólk okkara hava tikið av einum grindadrápi í Sandágerði. Myndirnar góvu okkum eina hugmynd av, hvussu grindadráp er, tá tað er ringast. Tvs. har fólk, sum eru við í drápi, als ikki duga sær hógv men stínga og drepa uttan skil.

Í áhugaverdari útvarpsending nú um dagarnar lótu tveir av okkara ungu útvarpsmonnum fólk sleppa framat mikrofoni at siga sína hugsan um grindadráp. Hetta var ein áhugaverd sending, sum vónandi gerst fastur táttur í útvarpinum. Tað eru nevnliga so nógvir spurningar, sum kunnu viðgerast á henda hátt. Niðursteðan í hesi sendingini var, at føroyingar eiga at gera alt fyri, at grind verður dripin, sum hon eigur. Tvs. á ein slíkan hátt, at tað ikki kann koma uppá tal at tosa um djórapinslu og kaltblóðugt morð.

VIT vita av royndum, at tað ber til at drepa grind, soleiðis sum tað særst seg. Men tianverri eru dømini um tað øvugta alt ov mong, og tí er eisini gott, at vit fáa hetta almenna orðaskiftið um grindadráp. Nú eru so myndir, sum vísa tað ljóta grindadrápið, vístar í danska sjónvarpinum og hevur tað elvt til mikla øsing millum danir. Nú er so spurningurin, um hesar myndir nú fara verðina runt og verða vístar fyri síggjarum í londum, sum føroyingar í dag hava okkurt samskipti við. Tað er heilt greitt, at slíkar

oddagrein

myndir kunnu skaða umdømi okkara, og at tað í seinasta enda fer at skaða útflutning okkara av fiski.

HETTA varð eisini nevnt í útvarpsendingini og eiga vit ikki at lata hesi orðini fara framvið uttan nakað. Hvør, ið hevur skuldina av, at slíkt kann henda, skulu vit ikki meta um. Men kanska átti sjónvarpið ikki at latið myndirnar, tí tær vóru so ræðuligar. Men tað er so gjørt, og nú er so spurningurin, um sjónvarpið er ført fyri at steðga sendingini, soleiðis at hon ikki verður seld til onnur lond.

TAD er heilt givið, at koma slíkar myndir víða um og okkara fiskareparar í Onglandi, Týsklandi og USA fara at síggja tær, so kann tað skaða okkara fiskauitflutning. Hetta hava vit haldgjørdi dømi um frá norsku hvalaveiðuni og grønlandska kópaveiðuni.

OKKARA uppgáva er tí at upplýsa um grindadráp. At siga frá, at fleiri grindir eru slopnar til havs aftur, tí at mett var ikki, at tjórvur var á meiri grind. At siga frá, hvussu stóran týðning grindin hóast alt hevur fyri húsarhaldið o. s. fr.

KANSKA tað hevði verið heppið, um tað almenna ella onkur annar fekk til uppgávu at gera ein sjónvarpsfilm um grindadráp, ið kundi verið brúktur sum upplýsing, og tá eisini vístur í øðrum londum. Vit eiga at umhugsa ein tilíkan møguleika. Fyri alt í verðini, so má umdømi okkara ikki verða skaðað bert frá nøkrum fáum sjónvarpsmyndum frá einum óhepnum grindadrápi.

jamú

Skelkandi yvirskrift á forsíðuni

Tað er vist ikki stórum munur á Sosialinum og øðrum bløðum í so máta, at roynt verður at skriva

og seta blaðið upp soleiðis, at tað kann seljast. Men Sosialurin plagir at vera meir enn hetta. Og tí

er tað eitt forvitnisligt og upplýsandi blað, sum vit eiga við.

Forsíðan á leygardags-

Tann politiska støðan

Soleiðis ljóðaði lýsing frá »Unga Sambandinum« tann 24/1 1984 í útvarpinum, og har bleiv sagt frá, at teir skuldu halda fund, og at fyrrverandi lögmaður, Harra Paula Ellefsen, skuldi greiða frá politisku og økonomisku støðuni í dag.

Tað er væl skiljandi, at Unga Sambandið heldur fund um hetta mál, tí formaður teirra, fyrrverandi lögmaður Pauli Ellefsen, sum eisini er statsviðurkendir grannskoðari, hevði á nýggjárinum eina røðu fyri Føroya fólk, har hann sum lögmaður Føroya segði frá, at alt stóð væl til her á landi.

Hann og samgongan lögdu eitt vælskipað búgv eftir seg.

Og hetta hevði verið mikið gott, um tað hevði verið so.

Tí sambært sama lögmanni vóru allir grunnar fullir, øll gjöld sum fallin vóru til gjaldingar vóru góldin, yvirtrekkini vóru niðurgóldin, Føroya land var ført fyri at gjalda hvørjum sitt, hann segði, at tað var betur fyri búskaparlíka, enn tá hann og samgongan tóku við fyri fyra árum síðani.

Hetta segði Pauli Ellef-

sen í nýggjársrøðu síni sum lögmaður Føroya fyri øllum Føroya fólk bæði í sjónvarpinum og í útvarpinum tann 31/12 1984.

Men hvat er veruleikin, harra formaður sambandsflokksins, og tað er veruleikan og sannleikan, sum uttan iva Unga Sambandið vil hava fram.

Tí bert 23 dagar aftaná røðu fyrrverandi lögmanns, og sera bjartskygna yvirletið um støðu Føroya lands, tá sigur »Det Rådgivende Udvalg« fyri Føroyar:

At samfelagið Føroyar er bert 28% frá bankarot, og framheldur sama útlæg, sum er samansett av serkønnum frá Statsministerinum, at samgongan frá 1980-1984 einki hevur gjørt fyri at broyta gongdina.

Tað vil siga, at lögmaður Føroya frá 1980-1984, Pauli Ellefsen, sum sjálvur er statsviðurkendir grannskoðari, má hava verið kendur við henda hættisliga veruleika, og tí ongan áhuga hevði fyri at verða við í einari nýggjari samgongu, sum fær ta tungu men neyðugu uppgávu at venda gongdina.

Eg havi stóra virðing

fyri teimum politikkarum, sum nú hava tikið avgerð at royna at broyta gongdina, ta gongd sum Sjálfstýrisflokkurin sum einasti av fyrrverandi samgonguflokkum ferð eftir ferð visti á, men teir talaðu fyri deyvum oyrum.

Tað skal tó skoytast uppi, at Fólkaflokkurin ikki helt seg undan at vera við, og eg persónliga og politiskt meini, at tað var skeivt, at teir ikki fingi møguleikan, tó alla virðing fyri teimum sum nú hava tikið hendur saman, men greitt er, at tað krevst nógv, og tí skilji eg væl Unga Sambandið.

Hvat hevur Pauli Ellefsen nú at greiða frá 23 dagar aftaná nýggjársrøðu sína?

Hansara metingar um politisku støðuna í dag áttu at verið almanna-kunngjörðar, og ikki fyri læstum hurðum hjá Unga Sambandinum.

Tí Føroya Fólk hevur krav uppá at vita, hvør sigur satt, fyrrverandi lögmaður Pauli Ellefsen ella Ráðgevandi nevndin fyri Føroyar.

Sverre Midjord

blaðnum bar heitið: Skelkandi dansk VKI-kanning: Funningsfjórður toir ikki fleiri alistøðir. Greinin tilvirkskriftina stóð á síðu 3. Men har var einki skelkandi, tvørturimóti varð dansk kanningin søgd at vera mest sum einkisverd. Tí var lítlið samsvar millum forsiðuyvirkskriftina og greinina.

Men hetta elvdi til fleiri skelkir!

1. At Sosialurin eins og onnur standa við opnum fœvningi, bert tað lotar úr hanakjaffi á donskum máli. Herfyri var tað »Det rådgivende udvalg« og nú VKI-stovnurin. Bæði partar fremmandir, danskir ætlaðir dønum at nýta. Tað undrar stórliga, at fjølmiðlarnir geva hesum so miklan ans, men valla hoyra ella lána oyra til somu orð á føroyskum máli. Tað var mær ein skelkur, at Sosialurin nýtti VKI-stovnin til hendan vikuskiftisskelkin á forsiðuni — og omaná var alt beru lóti.

2. Tað er skelkandi at fáa at vita, at Landsverkfrøðingurin hevur sent boð eftir VKI-stovninum til at gera kanningar. Hetta avdúkar bert eina ferð enn, at Landsverkfrøðingurin undirmetir føroyska fakfólkið, at stovnurin er ein statur í statinum, og vit eiga valla politikkarum, sum rökka leiðaranum á stov-

inum til kníggja. Samrøðan við Boga Hansen lýsti upp í mongum krókum, sum higartil hava ligið í myrkri.

3. Hóast Landsverkfrøðingurin man hava vitað um kanningarnar gjörðar á Skálafjørðinum og uppskotið til skipaðar dálkingarkanningar, so letst hann ikki um vón, uttan biður VKI gera uppskot til dálkingarkanningar. Skula vit taka tað fyri fult, sum Bogi Hansen førir fram í blaðnum leygardagin, er góð grund til at órógvast fyri ikki at siga skelkast. Orðini boða frá ótolandi frekleika á almennum føroyskum stovni móti øllum framtøkum og allari fakligari menning her á landi.

4. Tað er tí skelkandi at yvirskriftin á leygardagsforsiðuni ikki var: Skelkandi atburður av Landsverkfrøðinginum: Føroyska fakfólkið sett til viks! Tað var júst tað, greinin snúði seg um. Men Sosialurin metir alto, at eitt ella annað danskt útalísi um føroysk viðurskifti er frægari sølvura, og nýtir tí tað at gjara út við. Tað er bert spell at so nógv samband og so nógv undirbrotligleiki skal vera eftir í okkum, at tað loysir seg at gjara út við slíkum. — men um tað so loysir seg, Sosialurin, var so ikki stundin komin, at blaðið ásaðnaði tað mentanarlíga

og politiska undirgravingarvirksemi, sum stendst av hesum!!

Socialurin skal hava tókk fyri greinina á síðu 3. Vóni nú at málið verður vírgjørt eitt sindur afturat. Hvat sigur t.d. landsstýrismaðurin í alingarmálum og dálking, og hvat er landsstýrið sinnað at gera. Og hvat liggur aftanfyrri mannagongdina hjá Landsverkfrøðinginum.

Martin Fjallstein

PS. Okkara dugnaliga fólk á Debesartroð skal eiga tókk fyri teirra slóðbrótandi og mangan litisvirda arbeiði. Kortini havi eg huga at spyrja, hvussu er við avleiðingunum av at verða settur til viks, at ikki at verða hoyrdur. Er fólk stovnsinvaldur ella fólk, sum grundað á fakunnleika og etikett kunna mótmæla og taka avleiðingar, tá ið á leikar?

Fit ringja

sosialurin,
tlf. 11820

— vit skriva